

ขั้นตอนและกระบวนการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้

1. วัตถุประสงค์และประโยชน์ของการฟื้นฟูกิจการ

- เพื่อรักษามูลค่าขององค์กรธุรกิจทั้งหมดไว้เป็นหนึ่งเดียวแทนที่จะถูกแยกจำหน่ายเป็นส่วน ๆ อันจะส่งผลให้มูลค่าของกิจการนั้นลดลง
- เพื่อให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้อย่างยุติธรรมและเสมอภาคกัน
- เพื่อให้ลูกหนี้ได้มีโอกาสดำเนินธุรกิจต่อไป และรักษาสภาพการจ้างงานไว้
- เมื่อดำเนินการฟื้นฟูกิจการสำเร็จจะทำให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ไม่น้อยกว่ากรณีที่มีค่าพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลายหรือกรณีที่มีการชำระบัญชี

2. หลักเกณฑ์ในการยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการ (มาตรา 90/3และมาตรา 90/5)

- ลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัว หรือไม่สามารถที่จะชำระหนี้ตามกำหนดได้
- ลูกหนี้เป็นหนี้เจ้าหนี้คนเดียวหรือหลายคนรวมกันเป็นจำนวนแน่นอน ไม่น้อยกว่าสิบล้านบาท ไม่ว่าหนี้นั้นจะถึงกำหนดชำระโดยพลันหรือในอนาคตก็ตาม
- มีเหตุอันสมควรและมีช่องทางที่จะฟื้นฟูกิจการ (เหตุอันสมควร เช่น ลูกหนี้ต้องรับภาระหนี้สินเพิ่มขึ้นเนื่องจากปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจ หรือลูกหนี้ได้รับความเสียหายจากอุบัติเหตุครั้งใหญ่ ซึ่งก่อให้เกิดหนี้ต่อเนื่องเป็นจำนวนมาก หรือลูกหนี้ได้รับผลกระทบจากการชะลอตัวในภาคธุรกิจ ส่วนช่องทางที่จะฟื้นฟูกิจการ เช่นวิธีการในการที่จะทำให้ลูกหนี้สามารถกลับสู่สภาวะทางการเงินที่เป็นปกติได้ เช่น การปรับโครงสร้างหนี้ หรือปรับลักษณะของธุรกิจให้เหมาะสมกับสภาวะเศรษฐกิจ)
- ลูกหนี้จะต้องไม่ถูกศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้ว
- ลูกหนี้ยังไม่ได้ถูกศาลหรือนายทะเบียนได้มีคำสั่งให้ยกเลิกหรือเพิกถอนทะเบียนนิติบุคคล หรือมีการจดทะเบียนเลิกนิติบุคคล หรือนิติบุคคลเลิกกันด้วยเหตุอื่น
- หากศาลเคยมีคำสั่งยกคำร้องขอ ยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ หรือยกเลิกการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ ห้ามมิให้ลูกหนี้ยื่นคำร้องขอให้มีการฟื้นฟูกิจการภายในระยะเวลา 6 เดือนนับแต่วันที่ศาลเคยมีคำสั่งยกคำร้องขอ ยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ หรือยกเลิกการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ (หากจะยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการใหม่ต้องรอให้พ้นระยะเวลา 6 เดือนก่อน)

3. บุคคลผู้มีสิทธิยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการ (มาตรา 90/4)

- เจ้าหนี้ ซึ่งอาจเป็นคนเดียวหรือหลายคนรวมกัน และมีจำนวนหนี้แน่นอนไม่น้อยกว่า 10 ล้านบาท
- ลูกหนี้ ต้องเป็นบริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด หรือ นิติบุคคลอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- ธนาคารแห่งประเทศไทย เฉพาะลูกหนี้ที่เป็น
 - ธนาคารพาณิชย์
 - บริษัทเงินทุน
 - บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์
 - บริษัทเครดิตฟองซิเอร์
- สำนักงานคณะกรรมการหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เฉพาะลูกหนี้ที่เป็นบริษัทหลักทรัพย์
- กรมการประกันภัย เฉพาะลูกหนี้ที่เป็นบริษัทประกันวินาศภัยหรือบริษัทประกันชีวิต

- หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการประกอบกิจการของลูกหนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

4. การยื่นขอฟื้นฟูกิจการต้องทำเป็นคำร้องยื่นต่อศาลล้มละลายกลางโดยในคำร้องต้องบรรยายให้ชัดเจนถึง (มาตรา 90/6)

- ความมีหนี้สินล้นพ้นตัวของลูกหนี้ หรือไม่สามารถที่จะชำระหนี้ตามกำหนดได้
 - รายชื่อและที่อยู่ของเจ้าหนี้คนเดียวหรือหลายคนที่ลูกหนี้เป็นหนี้อยู่รวมกันเป็นจำนวนไม่น้อยกว่า 10 ล้านบาท
 - เหตุผลอันสมควรและช่องทางที่จะฟื้นฟูกิจการ
 - ชื่อ และคุณสมบัติของผู้ทำแผน
 - หนังสือยินยอมของผู้ทำแผน
- * ผู้ทำแผน อาจเป็นบุคคลธรรมดา นิติบุคคล คณะบุคคล เจ้าหนี้หรือผู้บริหารของลูกหนี้ก็ได้

5. เมื่อศาลมีคำสั่งรับคำร้องขอฟื้นฟูกิจการแล้ว ศาลต้องดำเนินการไต่สวนเป็นการด่วน โดยแจ้งกำหนดวันนัดไต่สวนให้เจ้าหนี้ ลูกหนี้ทราบ เจ้าหนี้ ลูกหนี้ มีสิทธิคัดค้านคำร้องขอฟื้นฟูกิจการ และคัดค้านผู้ทำแผนตามที่ผู้ร้องเสนอได้และอาจเสนอชื่อบุคคลอื่นเป็นผู้ทำแผนด้วยหรือไม่ก็ได้

- เมื่อศาลมีคำสั่งรับคำร้องขอฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ไว้พิจารณาจะเกิดสภาวะการพักชำระหนี้ตามมาตรา 90/12 คือ เจ้าหนี้ต่าง ๆ จะต้องถูกบังคับโดยกฎหมายให้งดการดำเนินการในการบังคับตามสิทธิของตนที่มีอยู่ตามกฎหมายส่วนแพ่ง ทั้งนี้ เพื่อให้ลูกหนี้มีช่วงระยะเวลาในการที่จะดำเนินการปรับโครงสร้างหรือหาวิธีการในการชำระหนี้ของตน (สภาวะการพักชำระหนี้เป็นเรื่องเฉพาะตัวของลูกหนี้ที่ร้องขอฟื้นฟูกิจการไม่มีผลถึงลูกหนี้ร่วมคนอื่น ผู้ค้าประกัน ที่มีได้มีการขอให้ฟื้นฟูกิจการด้วย)

6. เมื่อศาลสั่งรับคำร้องขอฟื้นฟูกิจการแล้ว ให้ศาลดำเนินการไต่สวนเป็นการด่วน และหากศาลไต่สวนแล้วไม่ได้ความจริงตามมาตรา 90/3 หรือเป็นการร้องขอโดยไม่สุจริต ศาลจะสั่งยกคำร้องขอฟื้นฟูกิจการ (มาตรา 90/10)

7. เมื่อศาลไต่สวนได้ความจริงตามมาตรา 90/3 คือลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัวหรืออยู่ในสถานะที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ และมีหนี้ไม่น้อยกว่า 10 ล้านบาท มีเหตุอันสมควร มีช่องทางในการฟื้นฟูกิจการทั้งผู้ร้องขอฟื้นฟูกิจการโดยสุจริต ศาลจะมีคำสั่งได้ 2 กรณี คือ

- สั่งให้ฟื้นฟูกิจการและตั้งผู้ทำแผน
- สั่งให้ฟื้นฟูกิจการแต่ยังไม่ตั้งผู้ทำแผน โดยให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาเลือกผู้ทำแผน (กรณีมีการเสนอบุคคลอื่นเป็นผู้ทำแผนด้วย หรือศาลเห็นว่าบุคคลที่ผู้ร้องขอเสนอไม่สมควรเป็นผู้ทำแผน)

8. กรณีที่ศาลสั่งให้ฟื้นฟูกิจการแต่ยังไม่ตั้งผู้ทำแผน โดยให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไปดำเนินการนัดประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาเลือกผู้ทำแผน เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะดำเนินการประกาศนัดประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาเลือกผู้ทำแผนพร้อมทั้งจัดส่งประกาศ แบบพิมพ์ (ฟ.19) ไปยังลูกหนี้ และเจ้าหนี้ทั้งหลายตามบัญชีรายชื่อที่เสนอต่อศาล

- เจ้าหนี้ต้องยื่นคำขอแสดงความประสงค์ในการประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาเลือกผู้ทำแผนตามแบบพิมพ์ และแสดงหลักฐานแห่งความเป็นเจ้าหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ก่อนวันประชุม
 - เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทำคำสั่งกำหนดสิทธิออกเสียงลงคะแนนในการประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาเลือกผู้ทำแผนโดยคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นที่สุด
9. ในวันประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาเลือกผู้ทำแผนเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นประธานในที่ประชุมให้เจ้าหนี้ลงมติโดยใช้มติของเจ้าหนี้ฝ่ายที่มีจำนวนหนี้ข้างมากซึ่งได้ออกเสียงลงคะแนนในมตินั้น
- ในกรณีที่ลูกหนี้มีได้เสนอผู้ทำแผน มติเลือกผู้ทำแผนต้องเป็นมติของเจ้าหนี้ฝ่ายที่มีจำนวนหนี้ข้างมาก ซึ่งได้ออกเสียงลงคะแนนในมตินั้น
 - ในกรณีที่ลูกหนี้เสนอผู้ทำแผนด้วย ให้ผู้ทำแผนที่ลูกหนี้เสนอเป็นผู้ทำแผน เว้นแต่จะมีมติของเจ้าหนี้ฝ่ายที่มีจำนวนหนี้ไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนหนี้ทั้งหมดของเจ้าหนี้ซึ่งได้ออกเสียงลงคะแนนในมตินั้นกำหนดให้บุคคลอื่นเป็นผู้ทำแผน
10. เมื่อประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาเลือกผู้ทำแผนเสร็จ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานศาลภายใน 3 วันนับแต่วันประชุม ศาลจะกำหนดวันนัดพิจารณา
- หากที่ประชุมมีมติเลือกผู้ทำแผนได้ และศาลเห็นชอบด้วยให้ศาลตั้งบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ทำแผน
 - หากที่ประชุมเจ้าหนี้มีมติเลือกผู้ทำแผนไม่ได้ หรือศาลไม่เห็นชอบด้วยศาลจะมีคำสั่งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกประชุมเจ้าหนี้อีกครั้งเพื่อเลือกผู้ทำแผน ถ้าที่ประชุมไม่อาจมีมติเลือกผู้ทำแผนได้ หากศาลเห็นสมควรศาลจะมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการก็ได้ (มาตรา 90/17 วรรคสี่)
 - เมื่อศาลมีคำสั่งตั้งผู้ทำแผนแล้ว อำนาจหน้าที่ในการจัดกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ตกแก่ผู้ทำแผน (มาตรา 90/25)
11. เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะต้องประกาศโฆษณาคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและตั้งผู้ทำแผนลงในราชกิจจานุเบกษา และหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายไม่น้อยกว่า 2 ฉบับและแจ้งคำสั่งดังกล่าวไปยังนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทและเจ้าหนี้ทั้งหลายทราบเพื่อยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์
12. เจ้าหนี้จะต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้ตามแบบพิมพ์ของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ (แบบ พ.20) พร้อมสำเนาต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนด 1 เดือน นับแต่วันโฆษณาคำสั่งตั้งผู้ทำแผน (นับแต่โฆษณาราชกิจจานุเบกษาซึ่งเป็นวันหลังสุด) ตามมาตรา 90/26, 90/27 เจ้าหนี้ ลูกหนี้ หรือผู้ทำแผน อาจขอตรวจ และได้แย้งคำขอรับชำระหนี้ได้ภายใน 14 วัน นับแต่วันพ้นกำหนดยื่นคำขอรับชำระหนี้ (มาตรา 90/29)
- คำขอรับชำระหนี้ที่ไม่มีผู้โต้แย้ง ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจสั่งให้ได้รับชำระหนี้ได้เลยโดยไม่ต้องสอบสวน ตามมาตรา 90/32 วรรคแรก
 - คำขอรับชำระหนี้ที่มีผู้โต้แย้ง เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะต้องทำการสอบสวนหนี้แล้วมีคำสั่งตามมาตรา 90/32 วรรคสอง คือ
 - (1) ให้ยกคำขอรับชำระหนี้
 - (2) อนุญาตให้ได้รับชำระหนี้เต็มจำนวน
 - (3) อนุญาตให้ได้รับชำระหนี้บางส่วน

- เจ้าหนี้ ลูกหนี้ ผู้ทำแผน หากไม่เห็นชอบกับคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ก็มีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาลได้ภายในกำหนด 14 วัน นับแต่ทราบคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ตามมาตรา 90/32 วรรคท้าย หากศาลมีคำสั่งประการใดก็มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งศาลได้ โดยต้องตั้งอุทธรณ์ไปยังศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษ ตามพระราชบัญญัติล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พุทธศักราช 2542 มาตรา 24 ประกอบมาตรา 25 (3)
13. ภายในกำหนดเวลาสามเดือนนับแต่วันโฆษณาคำสั่งตั้งผู้ทำแผนในราชกิจจานุเบกษาให้ผู้ทำแผนส่งแผนฟื้นฟูกิจการต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์พร้อมด้วยสำเนาจำนวนเพียงพอเพื่อส่งให้แก่เจ้าหนี้และลูกหนี้(กำหนดเวลาดังกล่าวศาลอาจขยายให้อีกได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินหนึ่งเดือน) (มาตรา 90/43)
14. เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้รับแผนพร้อมด้วยสำเนาแผนจากผู้ทำแผนแล้วให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ประกาศนัดประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาแผนทางหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายอย่างน้อย 1 ฉบับล่วงหน้าก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่า 10 วันและแจ้งกำหนดวันเวลา สถานที่หัวข้อประชุมพร้อมสำเนาแผนให้เจ้าหนี้ทราบ เพื่อเข้าร่วมประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาแผน
- เจ้าหนี้มีสิทธิคัดค้านการจัดกลุ่มในแผนต่อศาลได้ภายใน 7 วัน นับแต่วันที่รู้ถึงการจัดกลุ่มตามมาตรา 90/42 ทวิ วรรคท้าย (คำสั่งศาลตามมาตรานี้ให้เป็นที่สุด)
 - สิทธิของเจ้าหนี้ที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันต้องได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมกัน เว้นแต่เจ้าหนี้ผู้ได้รับการปฏิบัติที่เสียเปรียบในกลุ่มนั้นจะให้ความยินยอมเป็นหนังสือ (มาตรา 90/42 ตร)
 - เจ้าหนี้ ลูกหนี้ หรือผู้ทำแผนมีสิทธิขอแก้ไขแผนได้โดยยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ล่วงหน้าก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่า 3 วัน
15. ในวันประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาแผน เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นประธานในที่ประชุม
- หากมีคำขอแก้ไขแผน ให้ที่ประชุมพิจารณาและลงมติในคำขอแก้ไขแผนก่อน โดยใช้ มติของเจ้าหนี้ฝ่ายที่มีจำนวนหนี้ข้างมาก ซึ่งได้เข้าประชุมด้วยตนเอง หรือมอบฉันทะให้ผู้อื่นเข้าประชุมแทนในที่ประชุมเจ้าหนี้ และได้ออกเสียงลงคะแนนในมตินั้น
 - กรณีที่ที่ประชุมลงมติไม่ยอมรับคำขอแก้ไขแผน ที่ประชุมเจ้าหนี้ก็จะพิจารณาในวาระต่อไปคือ จะยอมรับแผนตามผู้ทำแผนเสนอหรือไม่ต่อไป
 - กรณีที่ประชุมมีมติให้แก้ไขแผน เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะสอบถามผู้ทำแผนว่ายินยอมให้แก้ไขแผนตามมติหรือไม่ หากยินยอมคำขอแก้ไข แผนดังกล่าวจะกลายเป็นส่วนหนึ่งของแผน และให้ที่ประชุมเจ้าหนี้พิจารณาว่าจะยอมรับแผนที่มีการแก้ไขนั้นแล้วหรือไม่
 - ในการพิจารณาแผน มติยอมรับแผนต้องเป็นดังนี้
 1. ที่ประชุมเจ้าหนี้แต่ละกลุ่มทุกกลุ่ม ซึ่งมีใช้กลุ่มเจ้าหนี้ตามมาตรา 90/46 ทวิ มีมติของเจ้าหนี้ฝ่ายข้างมาก และมีจำนวนหนี้ไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 แห่งจำนวนหนี้ทั้งหมดของเจ้าหนี้ซึ่งได้เข้าประชุมด้วยตนเองหรือมอบฉันทะให้ผู้อื่นเข้าประชุมแทนในที่ประชุมเจ้าหนี้และได้ออกเสียงลงคะแนนในมตินั้น หรือ
 2. ที่ประชุมเจ้าหนี้อย่างน้อยหนึ่งกลุ่ม ซึ่งมีใช้กลุ่มเจ้าหนี้ตามมาตรา 90/46 ทวิ มีมติของเจ้าหนี้ฝ่ายข้างมาก และมีจำนวนหนี้ไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 แห่งจำนวนหนี้ทั้งหมดของเจ้าหนี้ซึ่งได้เข้าประชุมด้วยตนเองหรือมอบฉันทะให้ผู้อื่นเข้าประชุมแทนในที่ประชุมเจ้าหนี้ และได้ออกเสียงลงคะแนนในมตินั้น และเมื่อนับรวมจำนวนหนี้ของเจ้าหนี้ที่ยอมรับแผนในที่ประชุมเจ้าหนี้

ทุกกลุ่มแล้วมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 แห่งจำนวนหนี้ของเจ้าหนี้ซึ่งได้เข้าประชุมด้วยตนเอง หรือมอบฉันทะให้ผู้อื่นเข้าประชุมแทนในที่ประชุมเจ้าหนี้และได้ออกเสียงลงคะแนนในมตินั้น

ในการนับจำนวนหนี้ให้ถือว่าเจ้าหนี้ตามมาตรา 90/46 ทวิ ได้มาประชุมและได้ออกเสียงลงคะแนนในมติดียอมรับแผนนั้นด้วย

16. เมื่อประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาแผนเสร็จ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องรายงานผลการประชุมให้ศาลทราบ

- ถ้าที่ประชุมเจ้าหนี้มีมติไม่ยอมรับแผน ศาลล้มละลายกลางก็จะมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการหรือหากลูกหนี้ถูกฟ้องเป็นคดีล้มละลายไว้ก่อนแล้ว และศาลเห็นสมควรให้ลูกหนี้ล้มละลาย ศาลจะสั่งยกคำร้องขอฟื้นฟูกิจการเสียและมีคำสั่งให้ดำเนินคดีล้มละลายต่อไปได้ (มาตรา 90/48 วรรคสี่)
- ถ้าที่ประชุมมีมติดียอมรับแผน และศาลพิจารณาแล้วเห็นว่าแผนชอบด้วยกฎหมายศาลก็จะมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนและตั้งผู้บริหารแผนตามที่กำหนดไว้ในแผน (มาตรา 90/58 และมาตรา 90/59)

17. เมื่อศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนและตั้งผู้บริหารแผนตามที่กำหนดไว้ในแผนแล้ว บรรดาสิทธิและอำนาจหน้าที่ของผู้ทำแผนตกแก่ผู้บริหารแผน (มาตรา 90/59)

- ผู้บริหารแผนจะต้องจัดทำรายงานการปฏิบัติงานตามแผนเสนอต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทุกไตรมาสเดือน (รายงานไตรมาส)
- ผู้บริหารแผนต้องดำเนินการชำระหนี้ให้เป็นไปตามแผน
- ผู้บริหารแผนบริหารกิจการของลูกหนี้ตามแผน ซึ่งกฎหมายกำหนดไว้ไม่เกิน 5 ปี โดยผู้บริหารแผนอาจขอแก้ไขแผนโดยขอขยายระยะเวลาดำเนินการตามแผนได้ 2 ครั้ง ครั้งละไม่เกิน 1 ปี (มาตรา 90/63)

18. การพ้นจากตำแหน่งของผู้บริหารแผน

ผู้บริหารแผนพ้นจากตำแหน่งในกรณีดังต่อไปนี้ (มาตรา 90/65)

1. ตาย
2. นิติบุคคลซึ่งเป็นผู้บริหารแผนเลิกกัน
3. ศาลอนุญาตให้ลาออก
4. ถูกศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์หรือให้เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
5. ถูกจำคุกโดยพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ
6. พ้นจากตำแหน่งตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในแผน
7. เมื่อระยะเวลาดำเนินการตามแผนสิ้นสุดลงหรือเมื่อได้ดำเนินการเป็นผลสำเร็จตามแผน
8. ศาลมีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา 90/67

19. เหตุที่จะร้องขอให้ศาลสั่งให้ผู้บริหารแผนพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา 90/67 เป็นบทบัญญัติที่กำหนดถึงเหตุที่อาจร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้บริหารแผนพ้นจากตำแหน่ง

1. เหตุที่จะร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้บริหารแผนพ้นจากตำแหน่งเมื่อมีกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังนี้
 - 1.1 ผู้บริหารแผนไม่ดำเนินการตามแผน
 - 1.2 ผู้บริหารแผนปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต
 - 1.3 ผู้บริหารแผนก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าหนี้หรือลูกหนี้
 - 1.4 ผู้บริหารแผนขาดคุณสมบัติของผู้บริหารแผนตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

- 1.5 มีเหตุอื่นที่ไม่สมควรเป็นผู้บริหารแผนต่อไป
2. ผู้มีสิทธิร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งให้ผู้บริหารแผนพ้นจากตำแหน่ง ได้แก่ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ รายงาน หรือคณะกรรมการเจ้าหนี้หรือผู้บริหารของลูกหนี้มีคำขอโดยทำเป็นคำร้อง
3. คำสั่งของศาล ศาลอาจมีคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งดังนี้ก็ได้ อันเป็นดุลพินิจของศาล
 - 3.1 ให้ผู้บริหารแผนพ้นจากตำแหน่ง
 - 3.2 มีคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่เห็นสมควร

20. วิธีปฏิบัติเมื่อศาลมีคำสั่งให้ผู้บริหารแผนพ้นจากตำแหน่ง

1. เมื่อผู้บริหารแผนพ้นจากตำแหน่งและยังมีกิจการตามแผนที่จะต้องดำเนินต่อไปให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกประชุมเจ้าหนี้เพื่อลงมติตามมาตรา 90/46 เลือกผู้บริหารแผนคนใหม่โดยเร็วที่สุด
2. เมื่อได้มีการประชุมเจ้าหนี้สองครั้งแล้วแต่ที่ประชุมเจ้าหนี้ไม่อาจมีมติตามมาตรา 90/46 เลือกผู้บริหารแผนคนใหม่ได้ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานต่อศาล
3. เมื่อศาลได้พิจารณาพยานหลักฐานในสำนวนและฟังคำชี้แจงของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เจ้าหนี้และลูกหนี้แล้ว
 - 3.1 ศาลจะมีคำสั่งตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นผู้บริหารแผน หรือจะมีคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่เห็นสมควร
 - 3.2 ถ้าศาลเห็นสมควรให้ลูกหนี้ล้มละลายให้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด แต่ถ้าศาลไม่เห็นสมควรให้ลูกหนี้ล้มละลายก็ให้มีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ

21. หากการฟื้นฟูกิจการได้ดำเนินการเป็นผลสำเร็จตามแผนแล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ลูกหนี้ ผู้บริหารแผน รายงานขอให้ศาลมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ หากศาลเห็นว่าดำเนินการเป็นผลสำเร็จตามแผนแล้ว ศาลก็จะมีคำสั่งให้ยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ ตามมาตรา 90/70 วรรคแรก เป็นผลให้ลูกหนี้หลุดพ้นจากหนี้สินทั้งปวง ผู้บริหารของลูกหนี้กลับมีอำนาจจัดกิจการและทรัพย์สินต่อไป (มาตรา 90/75)

22. หากครบระยะเวลาดำเนินการตามแผน 5 ปี หรือ 6 ปี หรือ 7 ปี ตามที่มีการขอแก้ไขแผนขยายระยะเวลาออกไปแล้ว แต่การฟื้นฟูกิจการไม่เป็นผลสำเร็จตามแผน ศาลจะมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ หรือหากศาลเห็นสมควรให้ลูกหนี้ล้มละลายก็ให้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด (มาตรา 90/70 วรรคสอง)

- เมื่อศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาดแล้วให้เจ้าหนี้ที่มีสิทธิได้รับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ และเจ้าหนี้ในหนี้อื่นที่เกิดขึ้นตั้งแต่วันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ ยื่นคำขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลาย ภายใน 2 เดือน นับแต่โฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด
- หนี้จำนวนใดที่เจ้าหนี้ได้ชำระค่าธรรมเนียมค่าขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการแล้วก็ไม่ต้องชำระค่าธรรมเนียมค่าขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายสำหรับจำนวนหนี้ที่นั้นอีกตามมาตรา 90/77

ภัทรภร เวชรังษี
กองฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้
29 พ.ย. 2562

**ตารางเปรียบเทียบกระบวนการ
ในคดีฟื้นฟูกิจการกับคดีล้มละลาย**

ข้อที่	คดีฟื้นฟูกิจการ	คดีล้มละลาย
1.	มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ลูกหนี้ซึ่งอยู่ในมีหนี้สิน ล้นพ้นตัวแต่ยังมีช่องทางที่กิจการของลูกหนี้จะ มีโอกาสกลับเข้าสู่ภาวะปกติได้หากได้รับการ ปรับปรุงโครงสร้างหนี้หรือโครงสร้างของบริษัท เพื่อให้กิจการสามารถดำรงอยู่ต่อไปได้ไม่ต้อง เข้าสู่กระบวนการล้มละลาย	มีวัตถุประสงค์เพื่อชำระสะสางกิจการและทรัพย์สินของ ลูกหนี้ นำออกขายทอดตลาดหรือจำหน่ายนำเงินมาแบ่ง ให้แก่เจ้าหนี้ทั้งหลาย
2.	นอกจากเจ้าหนี้แล้ว ลูกหนี้หรือหน่วยงานของ รัฐตามมาตรา 90/4 มีสิทธิยื่นคำร้องขอต่อศาล ให้ฟื้นฟูกิจการ	เป็นอำนาจของเจ้าหนี้ตามมาตรา 9 หรือมาตรา 10 ที่จะฟ้องขอให้ลูกหนี้ล้มละลาย
3.	เจ้าหนี้มีประกันร้องขอให้ฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ ได้โดยไม่มีข้อจำกัดหรือมีเงื่อนไขอย่างเช่นคดี ล้มละลาย และการขอรับชำระหนี้ก็ไม่อยู่ใน บังคับต้องสละหลักประกันหรือตีราคา หลักประกันเช่นอย่างมาตรา 96 แม้เจ้าหนี้ มีประกันจะต้องห้ามมิให้บังคับการชำระหนี้เอา แก่ทรัพย์สินของลูกหนี้เกินกว่าตัวทรัพย์สินที่เป็น หลักประกันก็ขอรับชำระหนี้ในการ ฟื้นฟูกิจการได้	การฟ้องคดีของเจ้าหนี้มีประกัน ต้องเป็นไปตามมาตรา 10 (1) ที่ห้ามมิให้เจ้าหนี้มีประกันซึ่งต้องห้ามมิให้บังคับ ชำระหนี้เอาแก่ทรัพย์สินของลูกหนี้เกินกว่าตัวทรัพย์สินที่ เป็นหลักประกันฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลาย และเจ้าหนี้ มีประกันจะต้องปฏิบัติตามมาตรา 10 (2) ด้วย คือ ต้องกล่าวในฟ้องว่า ถ้าลูกหนี้ล้มละลายแล้วจะยอมสละ หลักประกันเพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้ทั้งหลายหรือ ตีราคาหลักประกันมาในฟ้องซึ่งเมื่อหักกับจำนวนหนี้ ของตนแล้วเงินยังขาดอยู่สำหรับลูกหนี้ซึ่งเป็น บุคคลธรรมดาเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านบาท หรือลูกหนี้ซึ่งเป็นนิติบุคคลเป็นจำนวนไม่น้อยกว่า สองล้านบาท ส่วนการขอรับชำระหนี้ของเจ้าหนี้มีประกันอยู่ในบังคับ ของมาตรา 96
4.	เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจเพียงกำกับ ดูแลกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ชั่วคราว ในบางช่วง	ให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เพียงผู้เดียว อย่างเต็มที่ในการเข้ามาจัดการกิจการทรัพย์สินรวบรวม และจำหน่ายทรัพย์สินของลูกหนี้เพื่อนำมาแบ่งให้แก่ เจ้าหนี้
5.	คดีฟื้นฟูกิจการไม่ทำให้ลูกหนี้หมดอำนาจในการ จัดกิจการและทรัพย์สินหรือดำเนินกิจการ ของตน ทั้งนี้ ภายใต้สภาวะพักการชำระหนี้ มาตรา 90/12 (9)	คดีล้มละลายกำหนดให้ลูกหนี้หมดอำนาจในการ จัดกิจการและทรัพย์สินของตนอย่างสิ้นเชิงตามมาตรา 24 และหากลูกหนี้ฝ่าฝืนก็ยอมตกเป็นโมฆะ และอำนาจ ของลูกหนี้เช่นว่านั้นตกอยู่แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ แต่ผู้เดียวตามมาตรา 22
6.	เจ้าหนี้ต้องยื่นขอรับชำระหนี้ภายในกำหนด 1 เดือน นับแต่โฆษณาคำสั่งตั้งผู้ทำแผนตาม มาตรา 90/26	เจ้าหนี้ต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้ ภายในกำหนด 2 เดือน นับแต่โฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด ตามมาตรา 91

ข้อที่	คดีพื้นฟูกิจการ	คดีล้มละลาย
7.	เจ้าหนี้ที่อยู่นอกราชอาณาจักร เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่มีอำนาจขยายระยะเวลายื่นคำขอรับชำระหนี้ให้ได้	เจ้าหนี้ที่อยู่นอกราชอาณาจักร เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจขยายระยะเวลายื่นคำขอรับชำระหนี้ให้ได้ไม่เกิน 2 เดือน ตามมาตรา 91
8.	เจ้าหนี้ต่างประเทศขอรับชำระหนี้ไม่ต้องพิสูจน์สิทธิตามมาตรา 178 (1), (2)	เจ้าหนี้ต่างประเทศขอรับชำระหนี้ต้องพิสูจน์สิทธิของตน ตามมาตรา 178 (1), (2)
9.	เจ้าหนี้มีประกันไม่สามารถบังคับชำระหนี้จากทรัพย์ที่เป็นหลักประกันได้เว้นแต่ศาลจะอนุญาตตามมาตรา 90/12 (6) ประกอบมาตรา 90/13	เจ้าหนี้มีประกันสามารถบังคับชำระหนี้จากทรัพย์ที่เป็นหลักประกันได้ ตามมาตรา 95, 96
10.	สิทธิของเจ้าหนี้มีประกันในการบังคับแก่ทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันย่อมตกอยู่ภายใต้สภาวะพักการชำระหนี้ตามมาตรา 90/12 (6) เว้นแต่จะได้รับการอนุญาตจากศาลที่รับคำร้องขอ และเมื่อศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแล้ว สิทธิของเจ้าหนี้มีประกันในอันที่จะได้รับชำระหนี้ย่อมเป็นไปตามแผนฟื้นฟูกิจการ	สิทธิของเจ้าหนี้มีประกันในการบังคับเอาแก่หลักประกันย่อมไม่กระทบถึงสิทธิของเจ้าหนี้มีประกันในการบังคับคดีแก่ทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันตามมาตรา 110 วรรคสาม โดยมีผลเท่ากับเป็นสิทธิเด็ดขาดของเจ้าหนี้มีประกันที่จะบังคับเอาแก่หลักประกันนั้นได้
11.	การจัดทำแผนฟื้นฟูกิจการ กฎหมายบังคับให้ต้องมีการจัดกลุ่มเจ้าหนี้ ตามมาตรา 90/42 (2) ให้เจ้าหนี้ที่อยู่ใน กลุ่มเดียวกันเท่านั้นที่ต้องได้รับการปฏิบัติเท่าเทียมกัน และได้รับชำระหนี้ โดยเป็นไปตามแผนฟื้นฟูกิจการ	คดีล้มละลายไม่มีการจัดกลุ่มเจ้าหนี้และเจ้าหนี้จะได้รับชำระหนี้โดยเสมอภาคกันตามสัดส่วนแห่งหนี้ โดยเป็นไปตามมาตรา 130
12.	คดีฟื้นฟูกิจการมาตรา 90/40 ทวิ บัญญัติให้เป็นอำนาจของผู้ทำแผนที่จะไม่ยอมรับทรัพย์สินของลูกหนี้หรือสิทธิตามสัญญาที่มีภาระเกินควรกว่าประโยชน์ที่จะพึงได้ตามที่กำหนดไว้ในแผน เพราะการดำเนินการตามแผนเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ทำแผน	คดีล้มละลายมาตรา 122 บัญญัติให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ที่จะไม่ยอมรับทรัพย์สินของลูกหนี้หรือสิทธิตามสัญญาที่มีภาระเกินควรกว่าประโยชน์ที่จะพึงได้
13.	คดีฟื้นฟูกิจการ หนี้ที่เกี่ยวกับดอกเบี้ยหรือเงินค่าป่วยการอื่นแทนดอกเบี้ย ภายหลังจากที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ เจ้าหนี้มีสิทธิได้รับนับแต่วันผิดจนกว่าจะชำระเสร็จ	คดีล้มละลาย ดอกเบี้ยภายหลังวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์นั้นไม่ให้ถือว่าเป็นหนี้ที่ขอรับชำระหนี้ได้ตามมาตรา 100
14.	คดีฟื้นฟูกิจการมาตรา 90/61 บัญญัติให้เจ้าหนี้ที่มีไต่ยื่นคำขอรับชำระหนี้ภายในเวลาที่กำหนดตามมาตรา 90/26 ย่อมหมดสิทธิที่จะได้รับชำระหนี้ เว้นแต่แผนจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น	คดีล้มละลาย เจ้าหนี้ธรรมดาที่มีไต่ยื่นขอรับชำระหนี้ย่อมหมดสิทธิได้รับชำระหนี้ แต่ถ้ายื่นไม่ทันภายในกำหนด ภายหลังจากศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ได้ ก็มีสิทธิได้รับชำระหนี้เฉพาะทรัพย์สินที่มีภายหลังการแบ่งทรัพย์สินก่อนที่เจ้าหนี้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ ตามมาตรา 91/1

ข้อที่	คดีพื้นฟูกิจการ	คดีล้มละลาย
15.	คดีพื้นฟูกิจการ แม้เจ้าหนี้จะไม่ได้ขอรับชำระหนี้แต่หากแผนกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นตามมาตรา 90/61 (1) หรือศาลมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ ก็ยังไม่หมดสิทธิที่จะได้รับชำระหนี้	คดีล้มละลายเจ้าหนี้รายใดที่มีได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ภายในกำหนดยอมหมดสิทธิที่จะได้รับชำระหนี้เว้นแต่กรณีศาลยกเลิกการล้มละลายตามมาตรา 135 (1) (2) ประกอบมาตรา 136
16.	ผู้มีส่วนได้เสียหากไม่เห็นชอบด้วยกับคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาลได้ภายใน 14 วัน นับแต่ทราบคำสั่งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ตามมาตรา 90/32 วรรคท้าย ศาลสั่งประการใดหากไม่เห็นชอบด้วยก็มีสิทธิอุทธรณ์คัดค้านคำสั่งศาลได้ภายใน 1 เดือน โดยอุทธรณ์ไปยังศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ ตามพระราชบัญญัติล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พุทธศักราช 2542 มาตรา 24 ประกอบมาตรา 25 (3)	ผู้มีส่วนได้เสียหากไม่เห็นชอบด้วยกับคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาลได้ภายใน 14 วัน นับแต่ทราบคำสั่งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ตามมาตรา 106 วรรคสาม ศาลสั่งประการใดหากไม่เห็นชอบด้วยก็มีสิทธิอุทธรณ์คัดค้านคำสั่งศาลได้ภายใน 1 เดือน โดยอุทธรณ์ไปยังศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ ตามพระราชบัญญัติล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พุทธศักราช 2542 มาตรา 24 ประกอบมาตรา 25 (3)